

Sjedim u avionu i na putu prema Dioklecijanovu gradu razmišljam da bih vas ovim brojem željela razveseliti nakon uskrasnih blagdana.

Vjerujem da bi vas veselilo da nakon proljetne stanke provedene u obiteljskom okružju, pri povratku u vrtić pored dragih dječjih lica zateknete i novi broj svog časopisa.

Ovom broju 'kumovala' je moja draga prijateljica, Dubrovčanka Boja. Naime, prije nekoliko mjeseci Boja me nazvala i zatekla pitanjem: 'A što ti misliš o mješovitim skupinama?' Kroz glavu mi je prošlo nekoliko *štreberskih* odgovora i već sam se spremala izustiti bujicu općepoznatih stavova, a onda sam zastala. Doista, što mogu konkretno reći o utjecaju mješovitih skupina na razvoj djeteta? Zajedno sa svojim suradnicama u uredništvu posegnula sam za zanimljivim člancima, objavljenim istraživanjima, iskustvima naših praktičara, i nakon podosta vremena nastao je ovaj broj. Nadam se da ćemo njime opravdati Bojina očekivanja. Razgovarajući o formiranju mješovitih skupina, naišla sam i na dva oprečna,

po mom mišljenju jednako upitna stava o ovoj problematici. Prema jednom, mješovite odgojne skupine formiraju se samim zbirom djece različite dobi u jednu skupinu. Nema promišljanja, strategije, ni utemeljenog razloga – 'mješovitost' se jednostavno dogodi. Prema drugom mišljenju, djeca jedino u homogenim skupinama, dakle skupinama djece iste dobi, mogu razvojno napredovati, kao da su dobno ujednačene skupine jedino dobro okruženje za pouzdan razvoj djeteta.

Istraživanja koja smo prikupili potvrdila su naša ranija razmišljanja koja promoviramo u ovom broju. Formiranje mješovitih odgojnih skupina vrlo je slično obiteljskom grupiranju, stoga ono djetetu pruža osjećaj ugodnog, obiteljskog i prijateljskog okruženja. U igri u kojoj je dijete djetetu stup, događaju se veća razvojna napredovanja nego u homogenim skupinama. U procesu formiranja ovih skupina osobitu pozornost treba posvetiti optimalnom dobnom rasponu, kao i prilagodbi kurikulumu, osobito strategija poučavanja i didaktike dobi djece u mješovitoj

skupini. U praksi se pokazalo da u skupini treba biti više starije djece kako bi se stvorili uvjeti za optimalno međuvršnjačko učenje i razvojno napredovanje. Osim na pažljivo promišljenim dobnim razlikama, grupiranje se može temeljiti i na razlikama u socijalnoj, emocionalnoj i kognitivnoj zrelosti, ali i na principima vjerske, nacionalne i kulturološke ravnopravnosti. Tada zapravo govorimo o socijalnoj inkluziji. Dobro promišljeno grupiranje može biti odlična priprema za okruženje u kojem će se dijete kretati u kasnijem životu.

Tijekom rada na ovom broju pristigao je i mail odgajateljice Ljerke Pukey u kojem ona iznosi svoj stav o formiranju mješovitih odgojnih skupina, koji smo također željeli podijeliti s vama.

Sada bih vas željela izvesti ispred zgrade vrtića. Jeste li izašli? Okrenite se. To što vidite, pročelje je zgrade u kojoj vi ili vaše dijete provodite svoje 'radno' vrijeme. Promislite... Koliko je funkcionalan prostor u kojem radite? Odgovara li vašim potrebama i potrebama djece vaše skupine? Jeste li zadovoljniji njegovim arhitektonskim rješenjem? Je li napravljen po mjeri djeteta? Osjećate li taj prostor kao okruženje ugodno za vaš rad i boravak djece? Imate li sobu za roditelje? A radnu sobu koju koristite u svrhu timskog planiranja i rada? Imate li prostor u kojem čuvate dokumentaciju vašeg rada u grupi (razvojne mape djece, plakate projekata i sl.), dodatnu didaktiku, razne neoblikovane materijale koje koristite u radu? Razmislite o ovom jer u sljedećem broju govorimo o arhitekturi vrtića. S obzirom na obilje materijala i informacija, kao i zahtjevnost teme, pozivamo vas da svoja razmišljanja podijelite s nama. Željeli bismo da odgovor struke bude obilje dobrih ideja koje će se moći ugraditi u postojeće pravilnike o gradnji vrtića u našoj zemlji. Do ljeta, s osobitim poštovanjem,

Helena Buzi

Poštovano uredništvo,

vidjela sam da ovaj broj časopisa posvećujete mješovitim skupinama, a budući da već niz godina radim upravo u takvim skupinama, osjetila sam potrebu javiti vam se s nekoliko svojih komentara. Radim u mješovitim skupinama već devet godina. Smatram da je u takvim skupinama rad s djecom najkvalitetniji. Imam dovoljno vremena raditi individualno sa svakim djetetom od njegova dolaska u skupinu jer svake godine dobijem samo nekoliko nove djece. Prilagodba je toj djeci puno lakša i bezbolnija. Toliko sam puta gledala brata i sestru koje roditelji uz pomoć teta razdvajaju na hodnicima vrtića. Pitala sam se čemu to raditi. Da su to moja djeca, bi li meni bilo drago da ih se razdvaja? Ponekad treba pitati roditelje kako se njihova djeca slažu kod kuće. Ako su jako bliski, čemu ih razdvajati u vrtićima ili jaslicama? Mislim da u svim vrtićima trebaju postojati i mješovite skupine. Djeca se tako razvijaju u prirodnom okružju. Mlađa djeca mogu toliko toga naučiti od starijih, a stariji pomažući mlađima jačaju svoje samopouzdanje. Uz to, svako dijete je osobito i nemaju sva djeca iste dobi jednako razvijene vještine i sposobnosti. Omogućimo djeci da znanja i iskustva stječu prema svojim potrebama i interesima, a ne prema kronološkoj dobi.

Puno pozdrava,
Ljerka Pukey